

Текстообработка - базови умения

С Microsoft Word

Видове програмни продукти

- Текстови редактори – **Notepad, Edit, pe2, Microtext, ...**
- Текстообработващи системи – **MS Word, Word Perfect, ...**
- Издателски системи – **Page Maker, Ventura Publisher, Acrobat, Adobe Illustrator, ...**

I. Основни понятия

- Дума — последователност от символи, последвана от интервал
- Изречение — една или няколко думи, завършващи с препинателен знак - . ! ?
- Абзац — едно или няколко изречения, оформящи логически завършена мисъл. Край на абзац — клавиш **Enter**
- Секция — няколко последователни страници с еднакво оформление
- Документ

II. Правила за писане

- Преди препинателен знак няма интервал -
.
!
?
,
;
:
- След препинателен знак задължително има интервал
- Предварително се задават необходимите форматиращи параметри или писането започва от началото на текстовото поле

III. Специални символи

- Твърдо тире – при сравнителна или превъзходна степен (по-голям, най-голям), 1-ви, 2-ри и др. да не се счита за място за сричкопренасяне – **CTRL + SHIFT + тире**
- Твърд интервал – комбинация от думи да бъде винаги заедно на ред (гр. Пловдив) - **CTRL + SHIFT + интервал**
- Вмъкване - **Insert / Symbol** → картон **Special Characters** → Nonbreaking Hyphen, Nonbreaking Space

IV. Настройка на прозореца на приложението **Word** - 1

➤ Команда **View**

– Режими на изображение

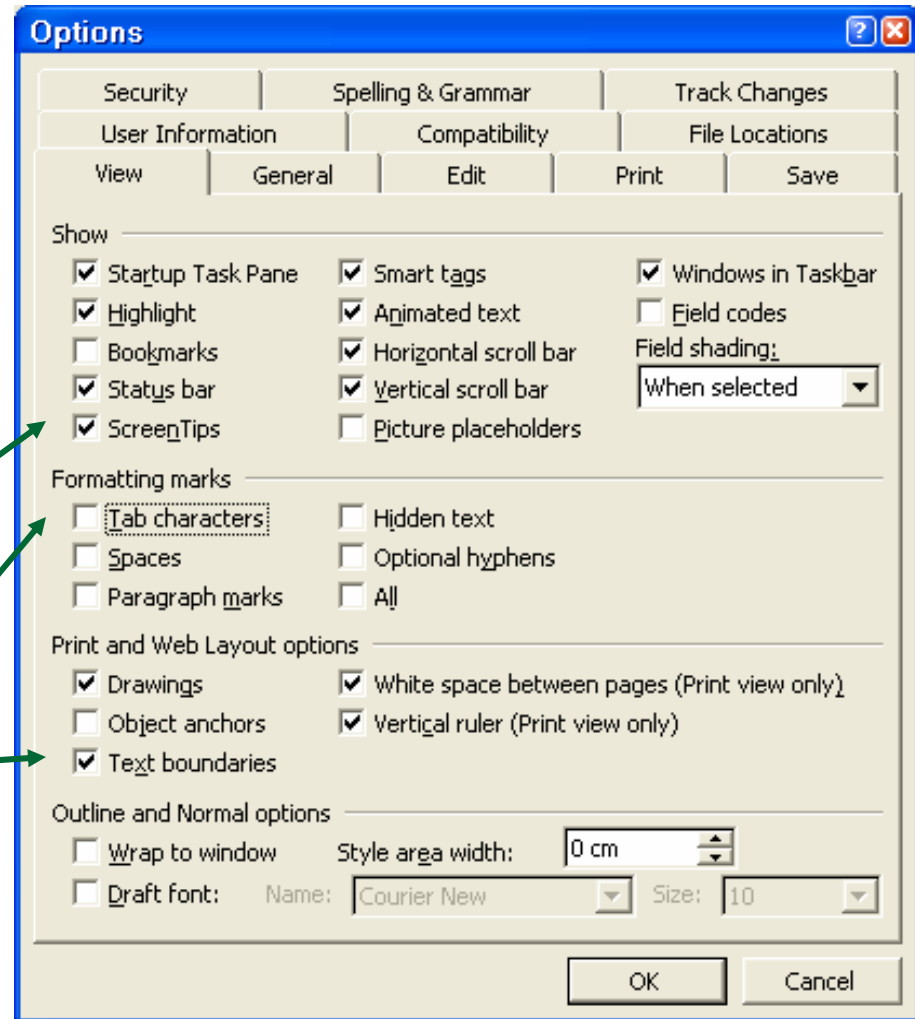
- **Normal** – не показва някои форматиращи параметри (горен и долен колонтитул, бележки под линия, номера на страници)
- **Web Layout** – в режим на Web страница
- **Print Layout** – вариант, най-близък до печатния
- **Outline** – структуриране на документ

IV. Настройка на прозореца на приложението **Word** - 2

- Визуализация на елементи
  - Панел за задачи – **Task Pane**
  - Ленти с инструменти - **Toolbars**
  - Оразмерителна линия - **Ruler**

V. Настройка на средата на приложението Word (1)

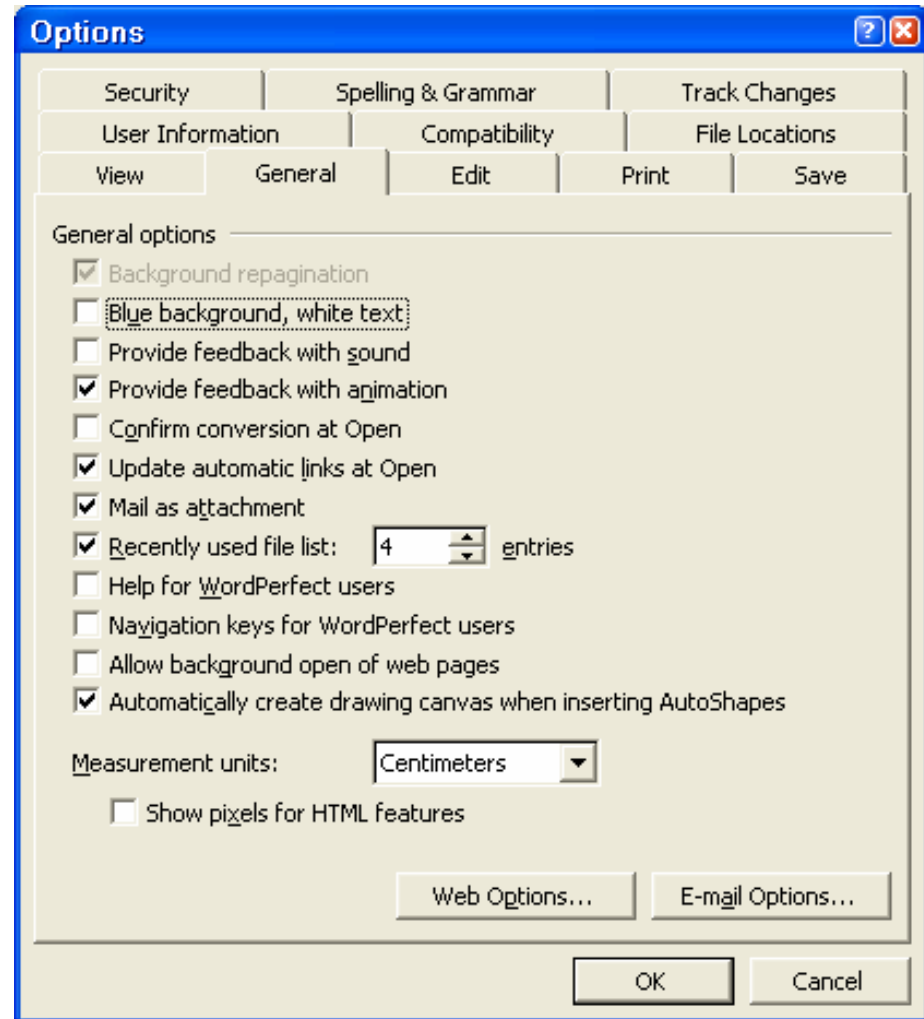
- Команда **Tools / Options**
- Картон **View** – визуализация на определени елементи
  - Подсказващ текст
  - Непечатими символи
  - Рамка на текстовото поле

V. Настройка на средата на приложението Word (2)

➤ Картон **General**

- Автоматично обновяване на връзки при отваряне
- Списък на последните обработвани файлове
- Използвана мерна единица

VI. Техники за редактиране

- Чрез клавиши
  - Изтриване на символ
  - Преместване на маркера една позиция
  - В началото / края на реда
  - В началото / края на документа
  - Страница нагоре / надолу
- Чрез командата **Edit**
  - Преместване
  - Копиране
  - Отмяна на последно редактиране или форматиране
  - Възстановяване на последно отменено редактиране или форматиране

VII. Форматиране - **Format**

1. Форматиране на символи - **Font**
2. Форматиране на абзаци – **Paragraph**
3. Именуване и номериране на последователни абзаци – **Bullets and Numbering**
4. Рамки и оцветяване – **Borders and Shading**
5. Текст в колони - **Columns**
6. Настройка на табулатори - **Tabs**

1. Форматиране на символи - **Font**

Характеристики

➤ Картон **Font**

- Шрифт на символите - **Font**
- Начин на изписване - **Font Style (Bold, Italic)**
- Размер на символите **Size** (в point – 72 pt = 1 инч)
- Цвят на символите – **Font Color**
- Подчертаване на символите
  - Вид на линията за подчертаване - **Underline Style**
  - Цвят на линията за подчертаване - **Underline Color**

1. Форматиране на символи

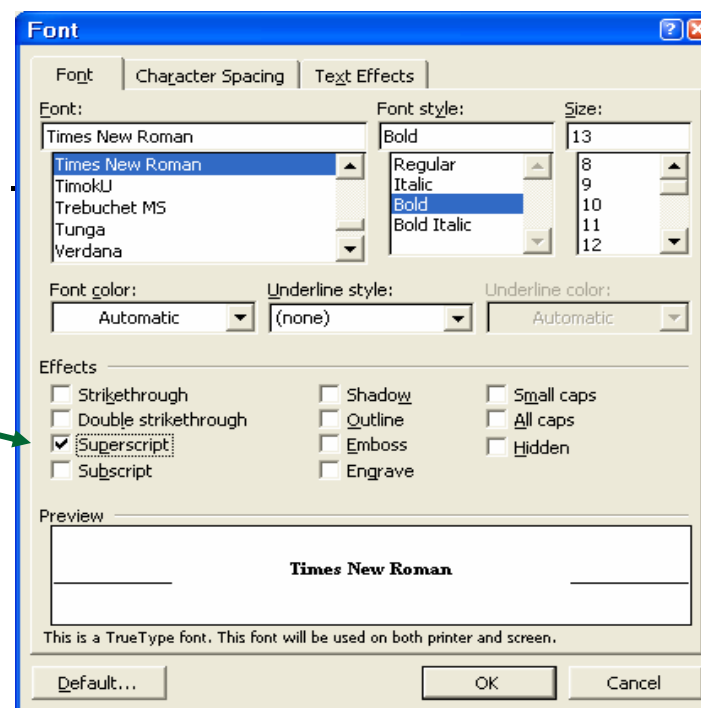
➤ Картон **Font**

– Допълнителни ефекти

- Зачертани символи
- Горен, долен индекс (x^2 , x_2)

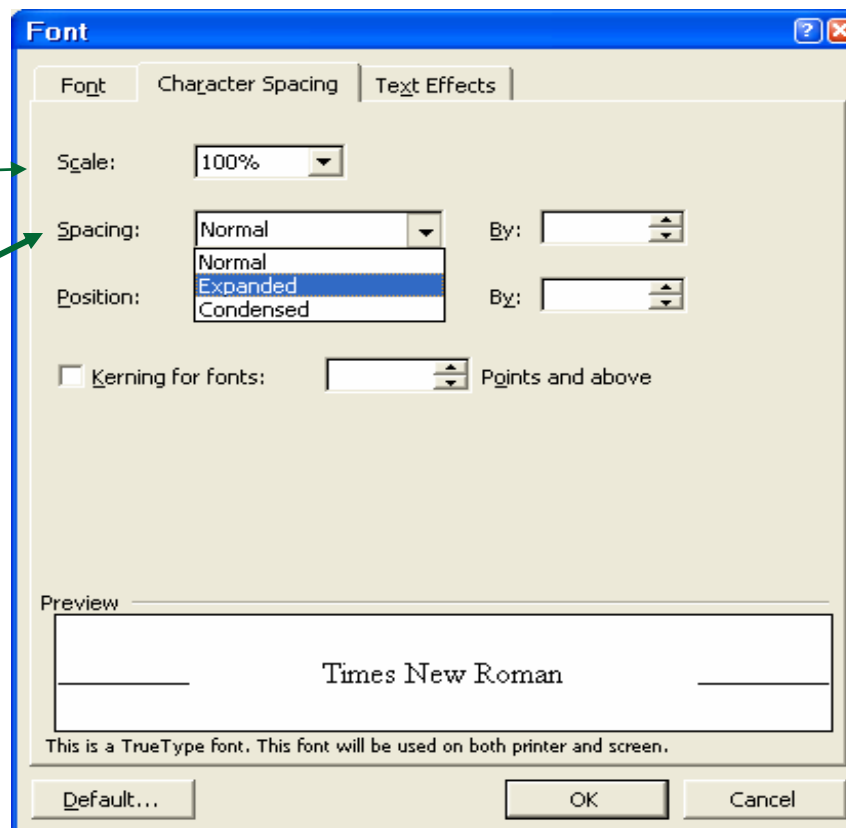
Superscript, Subscript

- Сянка около символите - **Shadow**
- Контур на символите - **Outline**

1. Форматиране на символи - картон **Character Spacing**

- Мащаб за изображение - **Scale**
- Разстояние между символите
  - **Normal**
  - **Expanded** - увеличено на ...
  - **Condensed** - намалено на ... (в pt)

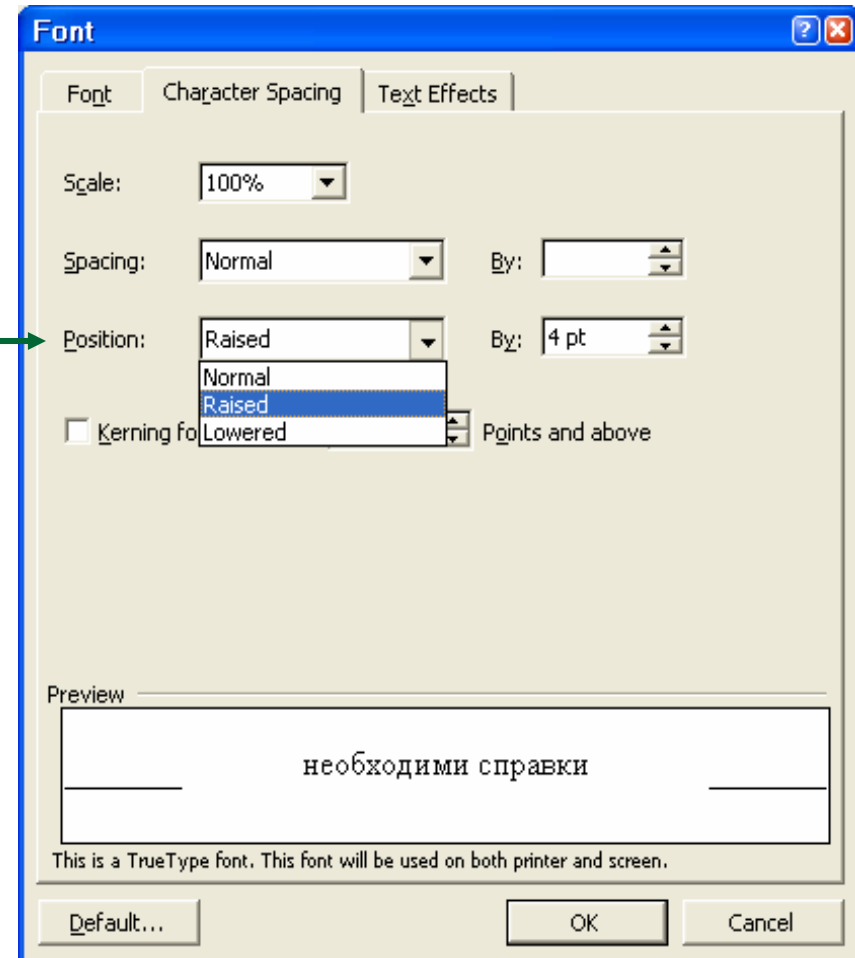

1. Форматиране на символи - картон **Character Spacing**

➤ Позиция на
символите спрямо
основната линия -
Position

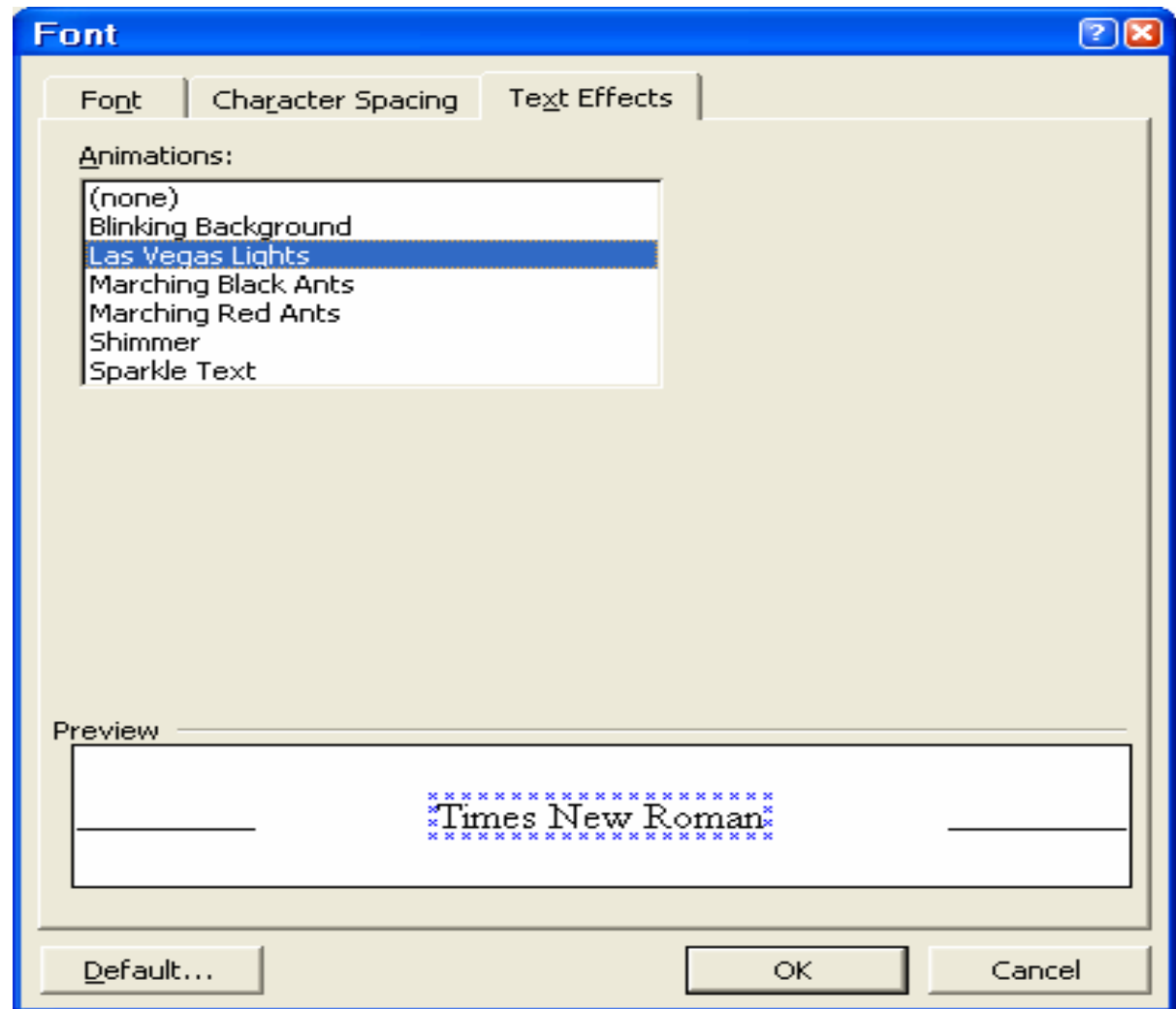
- Нормално
- Нагоре - **Raised**
- Надолу – **Lowered**

Измерва се **pt**

1. Форматиране на символи - Картон **Text Effects**

- анимационни ефекти за символите

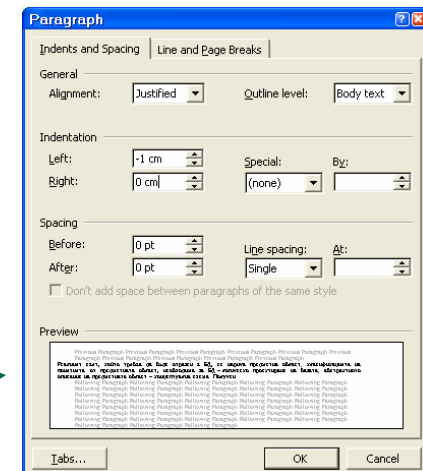
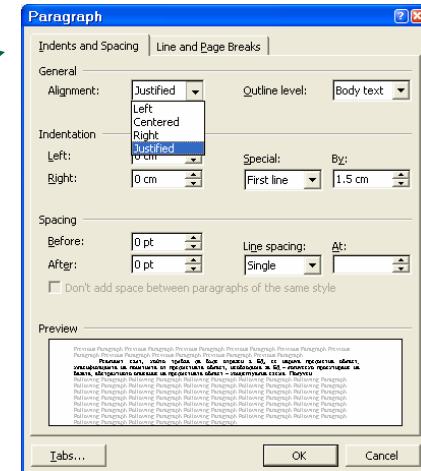
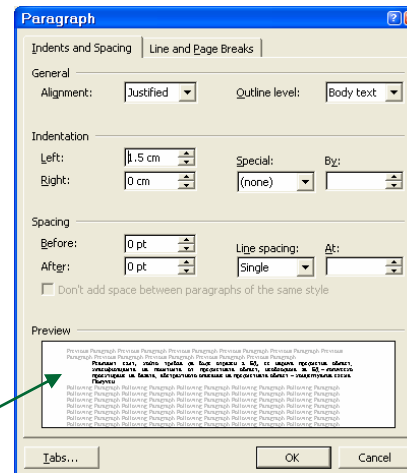

2. Форматиране на абзац.

Характеристики - Paragraph (1)

➤ Картон **Indents and Spacing**

- Подравняване спрямо текстовото поле - ляво, центрирано, дясно, двустранно
- Отместване спрямо текстовото поле – навътре (>0) и навън (<0)

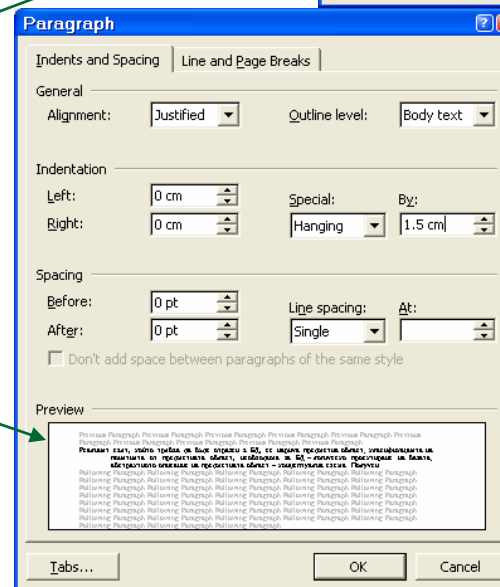
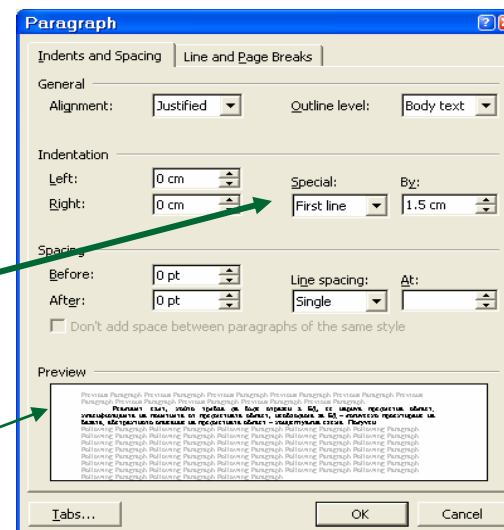

2. Форматиране на абзац

специално
отместване на
първия ред на
абзаца –

отстъп (**First Line**),

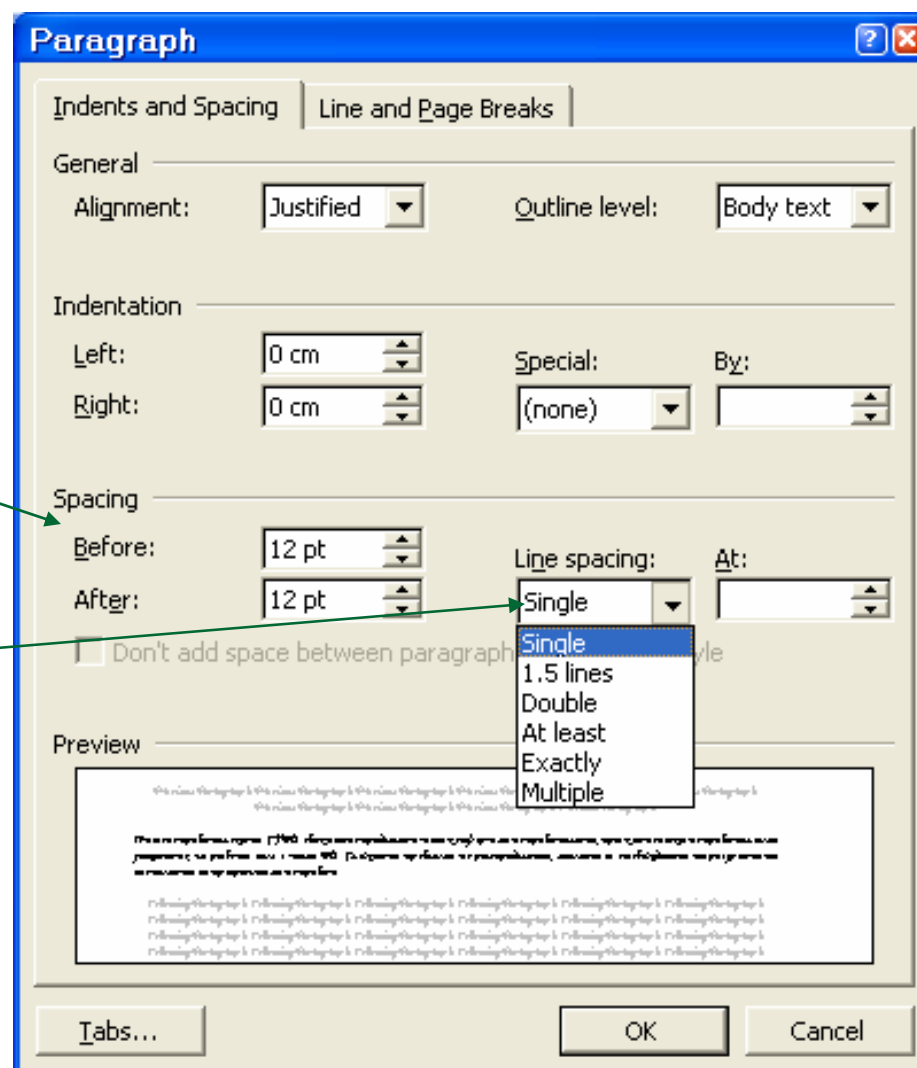
настъп (**Hanging**)

2. Форматиране на абзац

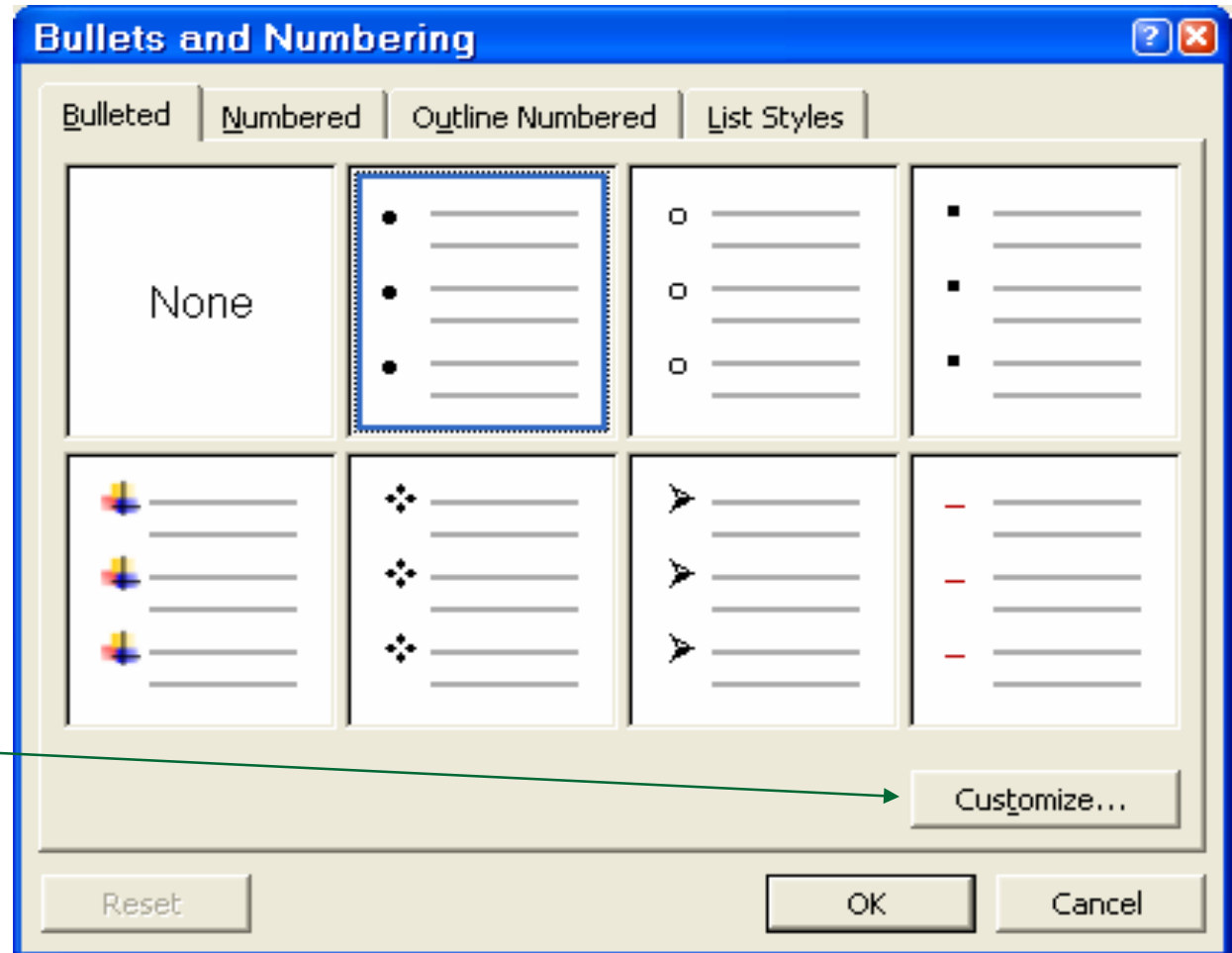
Разстояния

- До предишен и следващ абзац **Before, After**
- Между редовете в абзаца **Line Spacing**

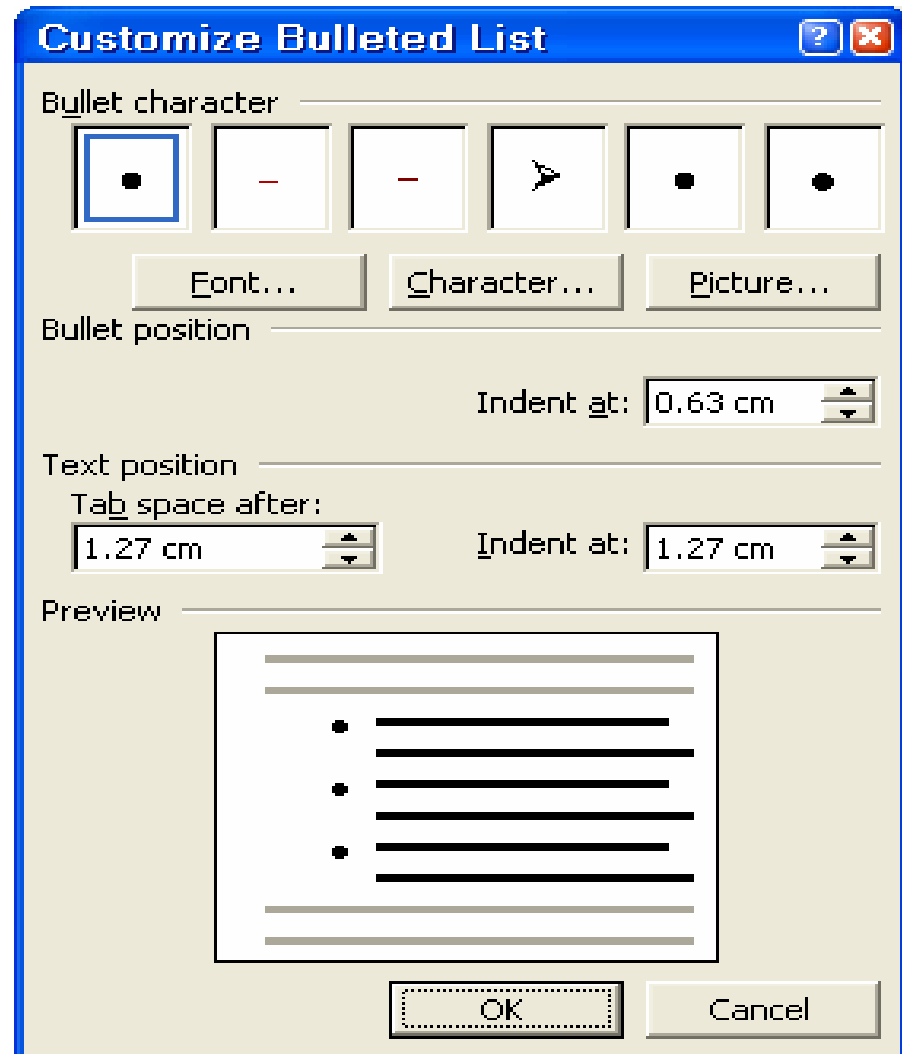
3. Именуване и номериране на абзаци - **Bullets and Numbering**

- Картон **Bulleted**
- Избор на водещ символ
- Настройки **Customize**

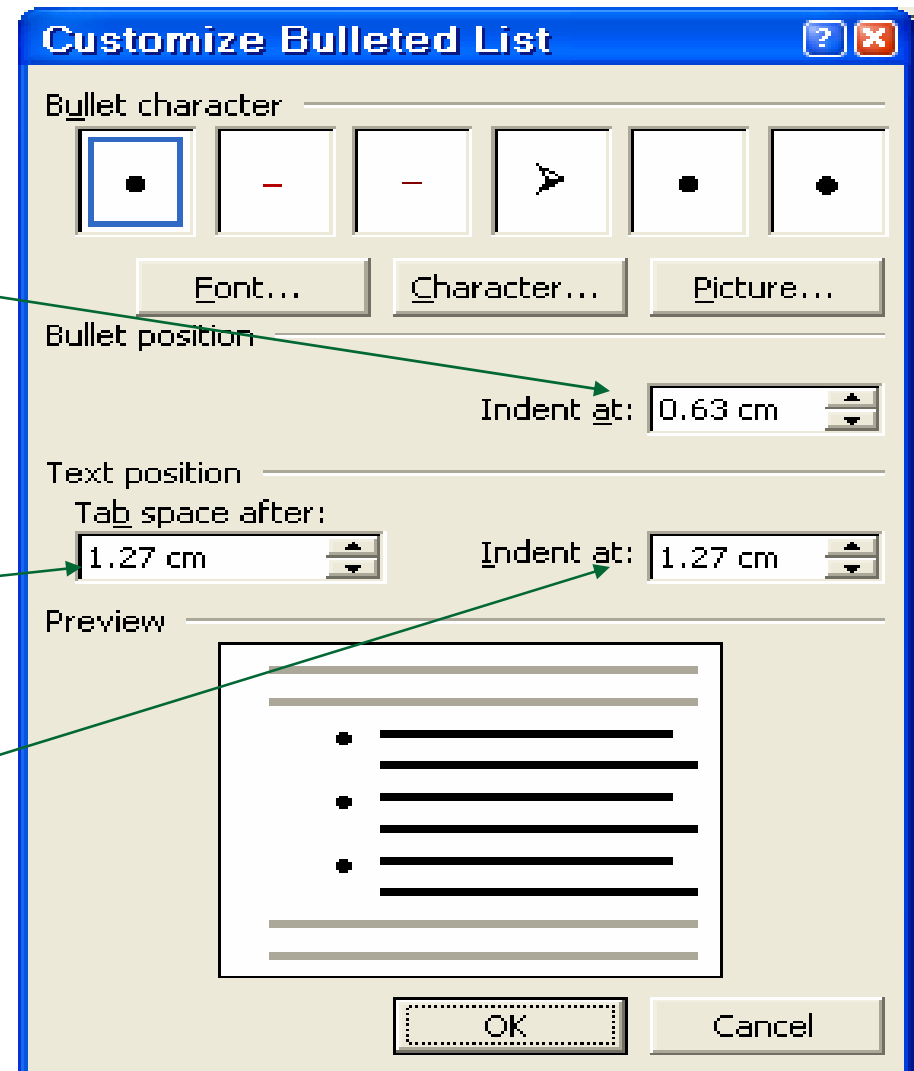
3.1. Настройки за водещ символ

- Форматиране на символа – бутон **Font**
- Избор на водещ символ от набора шрифтове – бутон **Characters**

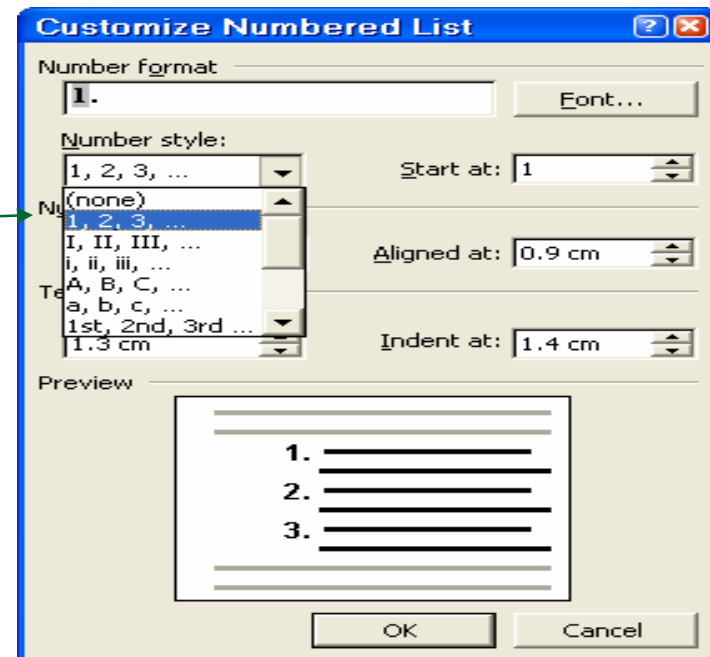
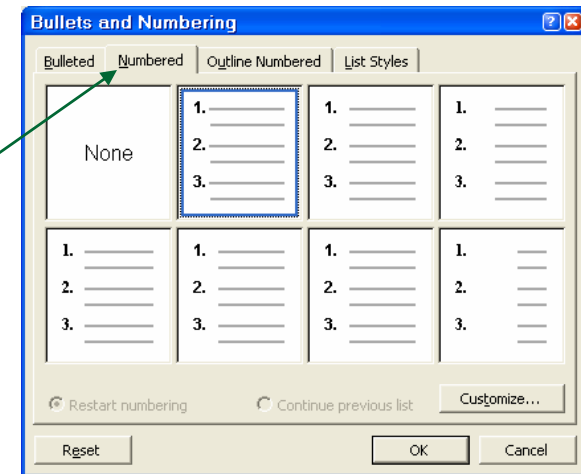
3.1. Позиция на символ и текст

- Отместване на символа спрямо началото на текстовото поле
- Отместване за първи ред на абзаца (чрез табулатор)
- Отместване за следващите редове на абзаца

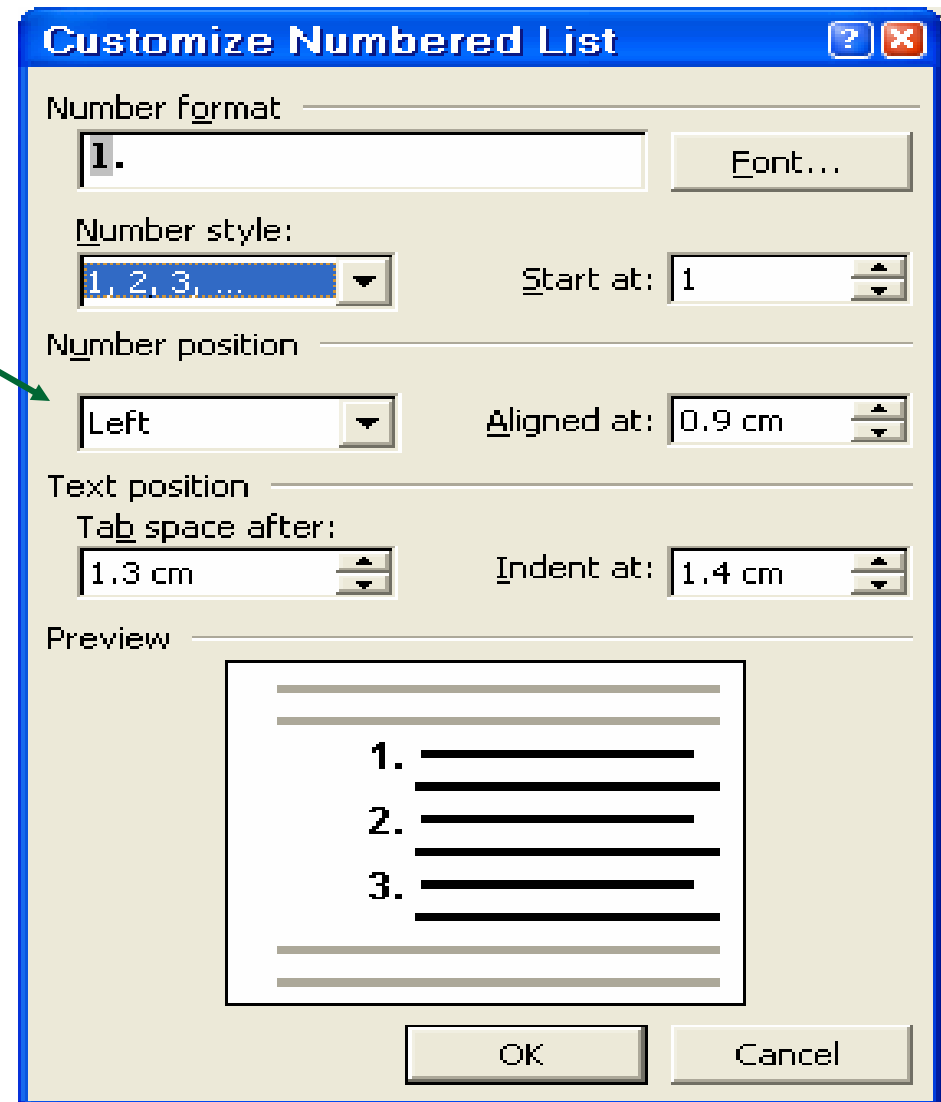
3.2. Номериране

- Картон **Numbered**
- Настройки **Customize**
- Начини за номериране

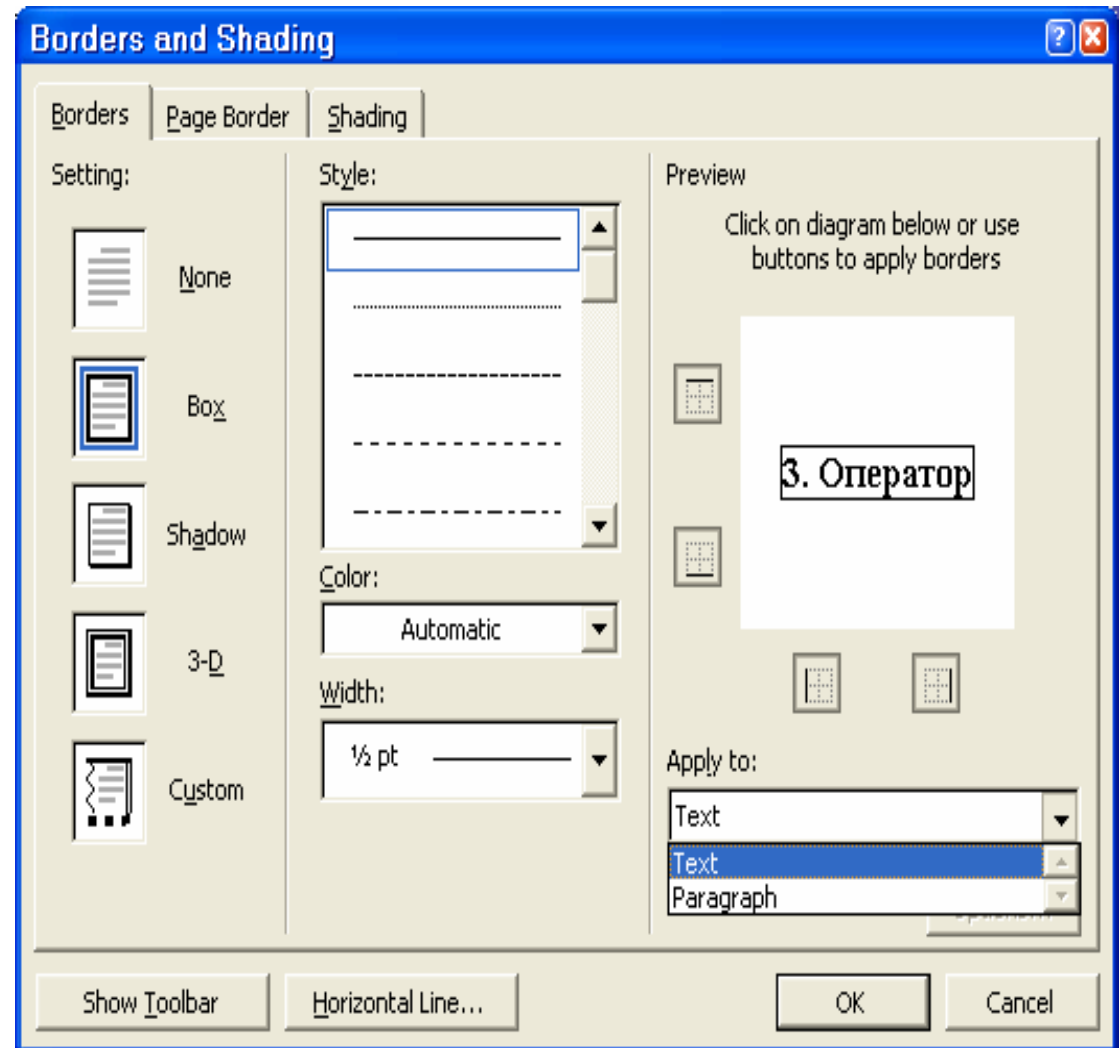
3.2. Разстояния

- Позиция на водещия символ спрямо отместването (отляво, отдясно, симетрично на позицията)
- Позиция на текста
  - За първи ред на абзаца
  - За останали редове на абзаца

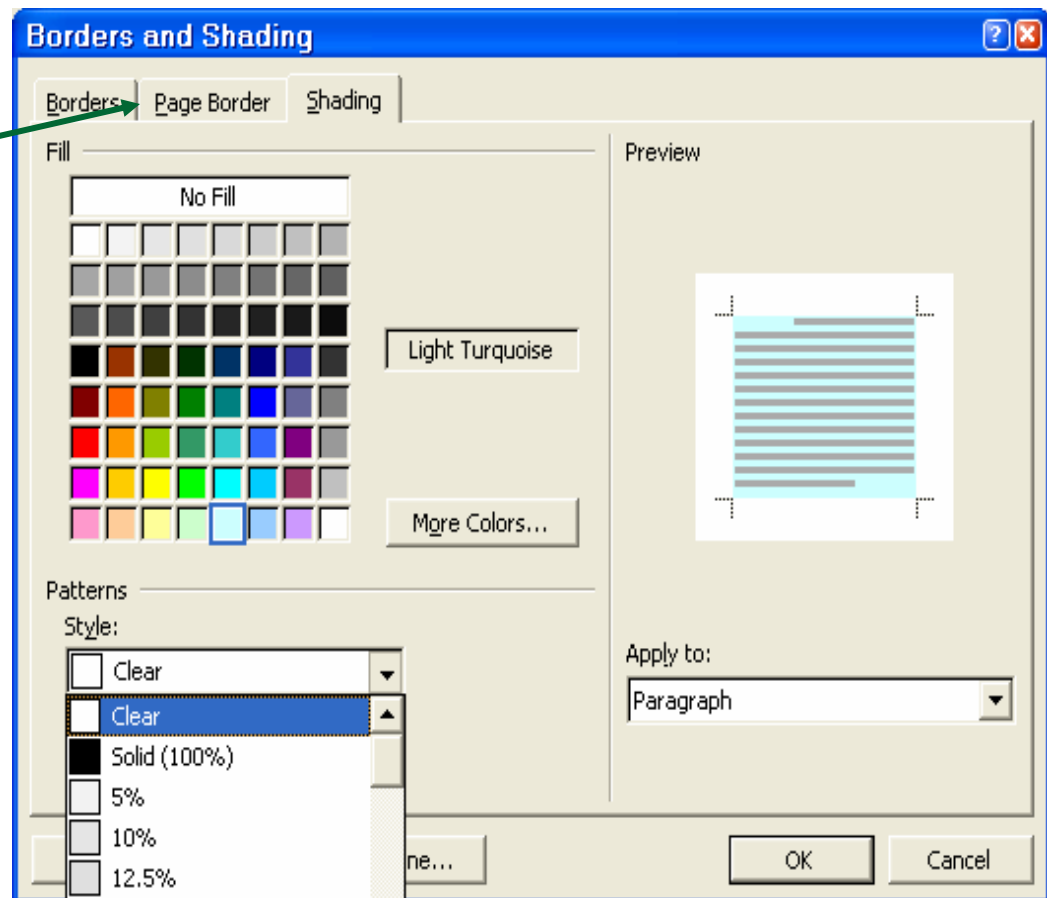
4. Рамки и оцветяване – Borders and Shading

- Рамки
  - Място
  - Вид линия
  - Цвят на линията
  - Дебелина
  - Прилагане към текст или абзац

4. Рамки и оцветяване

- Рамка на листа **Page Border**
- Оцветяване (фон) за маркиран текст или абзац **Shading**

5. Текст в колони - Columns

➤ Изисквания:

- Текстът е не по-малко от два реда
- Текстът е ограничен отдолу
- Няма разстояния до предишен и следващ абзац
- Показва се в режим **View / Print Layout**

➤ Изработване:

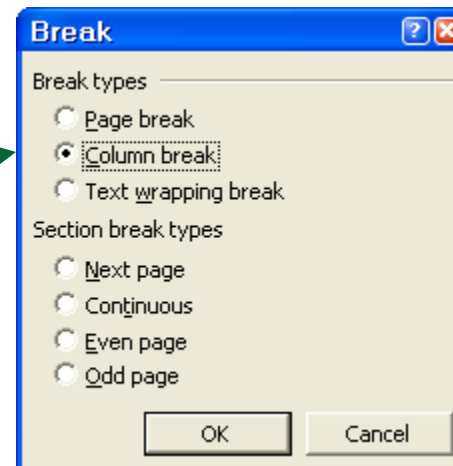
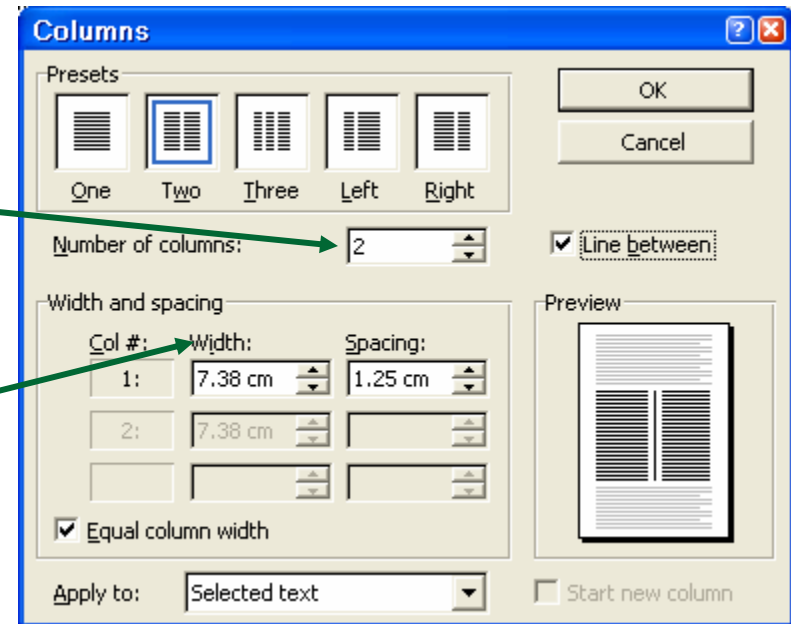
- Преди написване на текста
- След написване на текста

5. Текст в колони

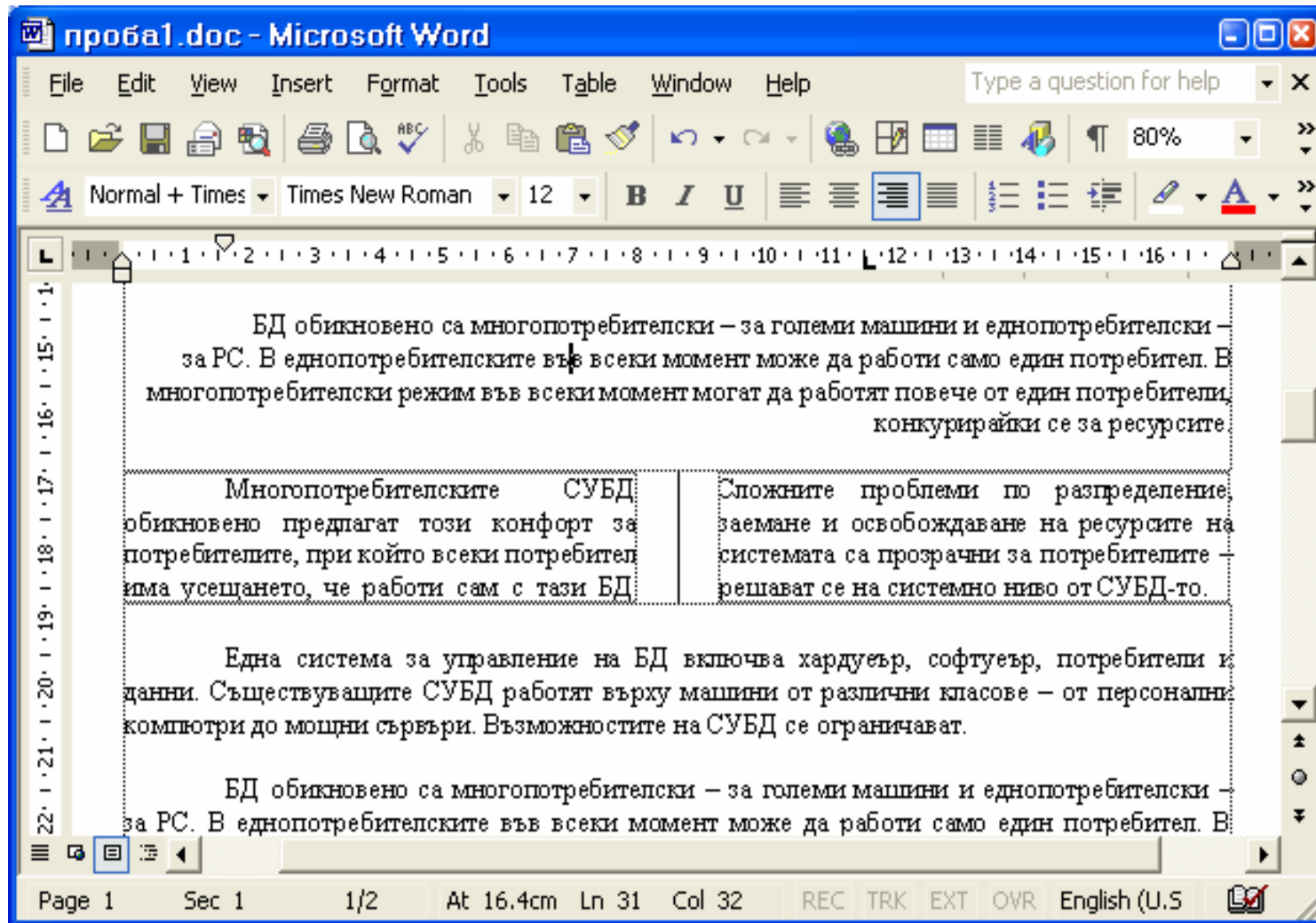
Преди написване на текста:

- избор на брой и ширина на колоните
- записва се текста
- задава се прекъсване на колоната, за да продължи писането в следващата колона

Insert / Break

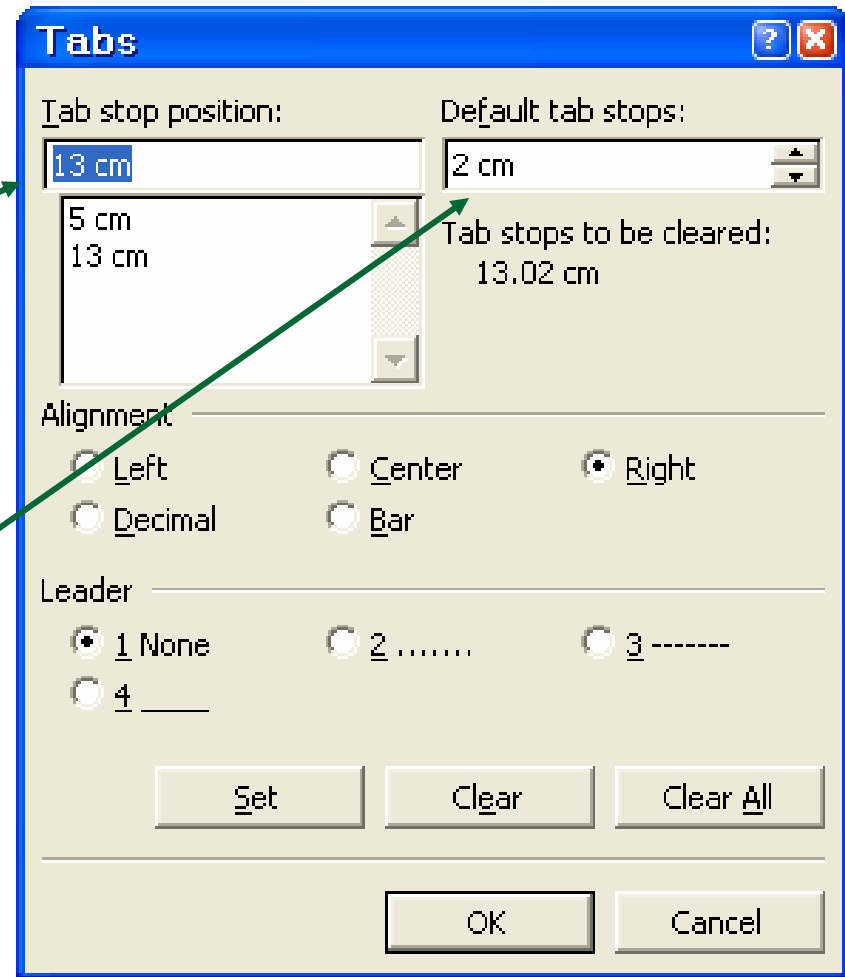

5. Текст в колони - пример

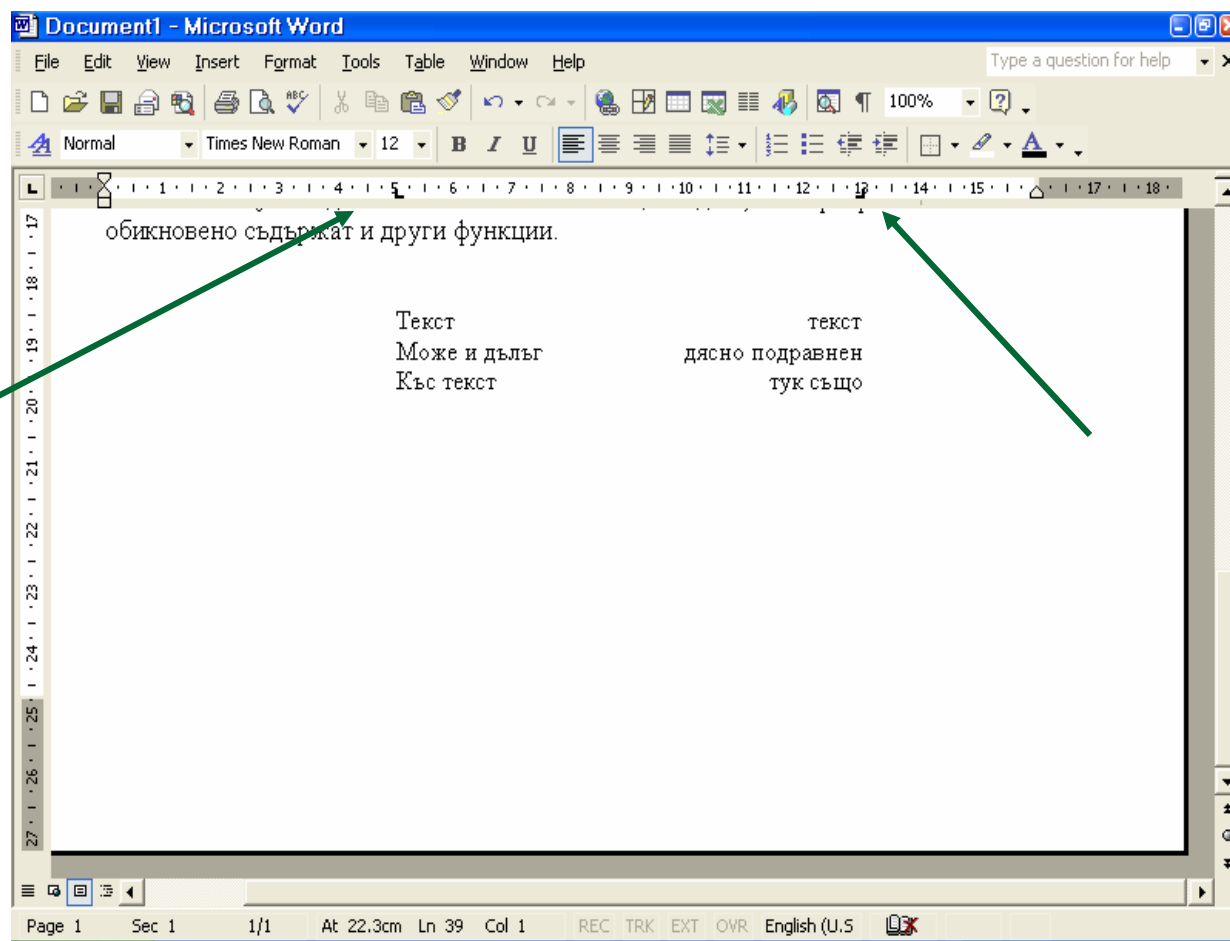
6. Настройка на табулатори

- За писане на текст, подреден в колони
- Два вида:
  - Маркера отскача на определено място
  - Маркера отскача през едно и също разстояние
  - Подравняване

6. Настройка на табулатори - пример

- Настройка на табулатори 5 см - ляво, 13 см - дясно подравнен

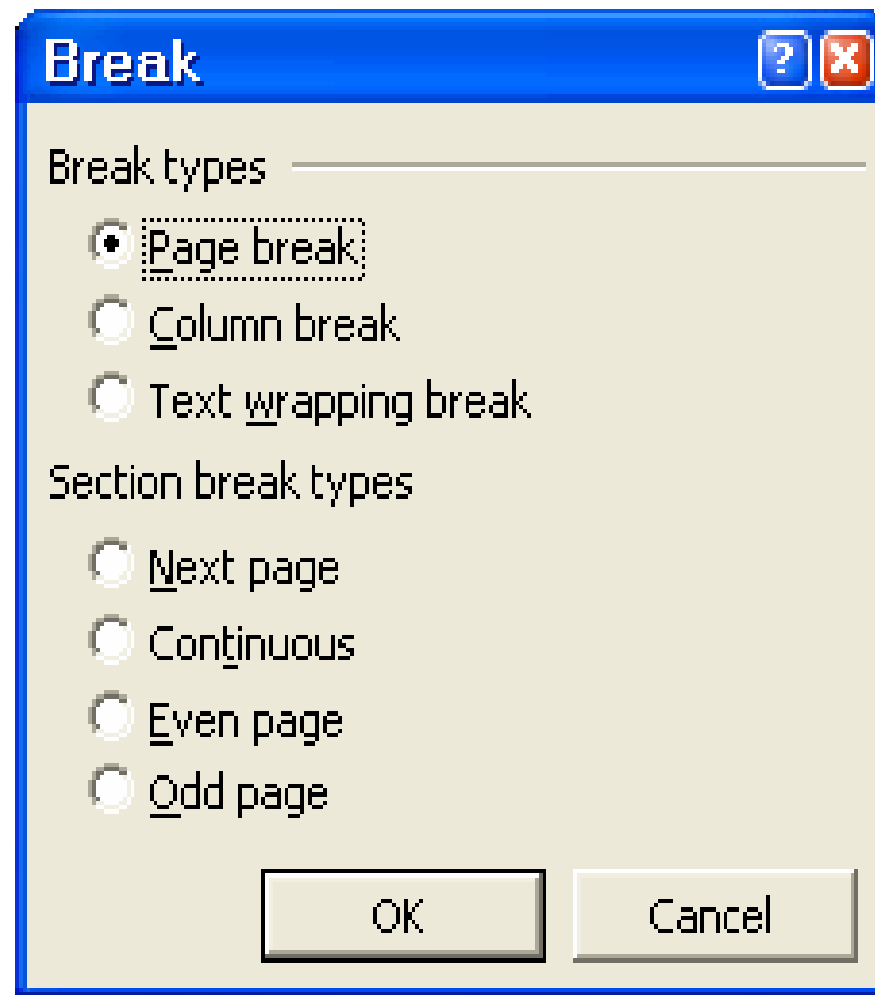

VIII. Вмъкване на допълнителни елементи – команда **Insert**

1. Прекъсвания
2. Номерация на страници
3. Дата и час
4. Графични символи

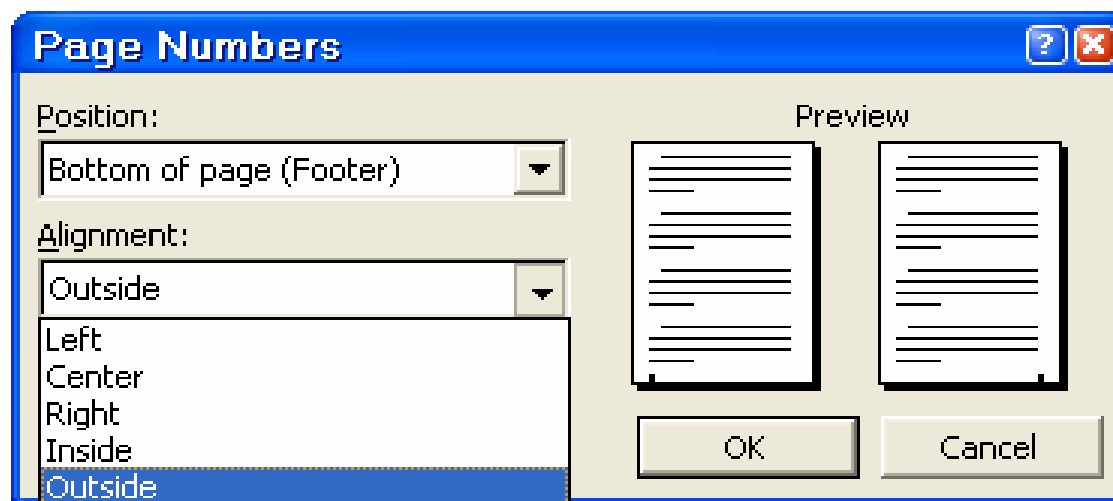
1. Прекъсвания - Break

- На страница, на колона
- При прекъсване за секция – следващата започва от:

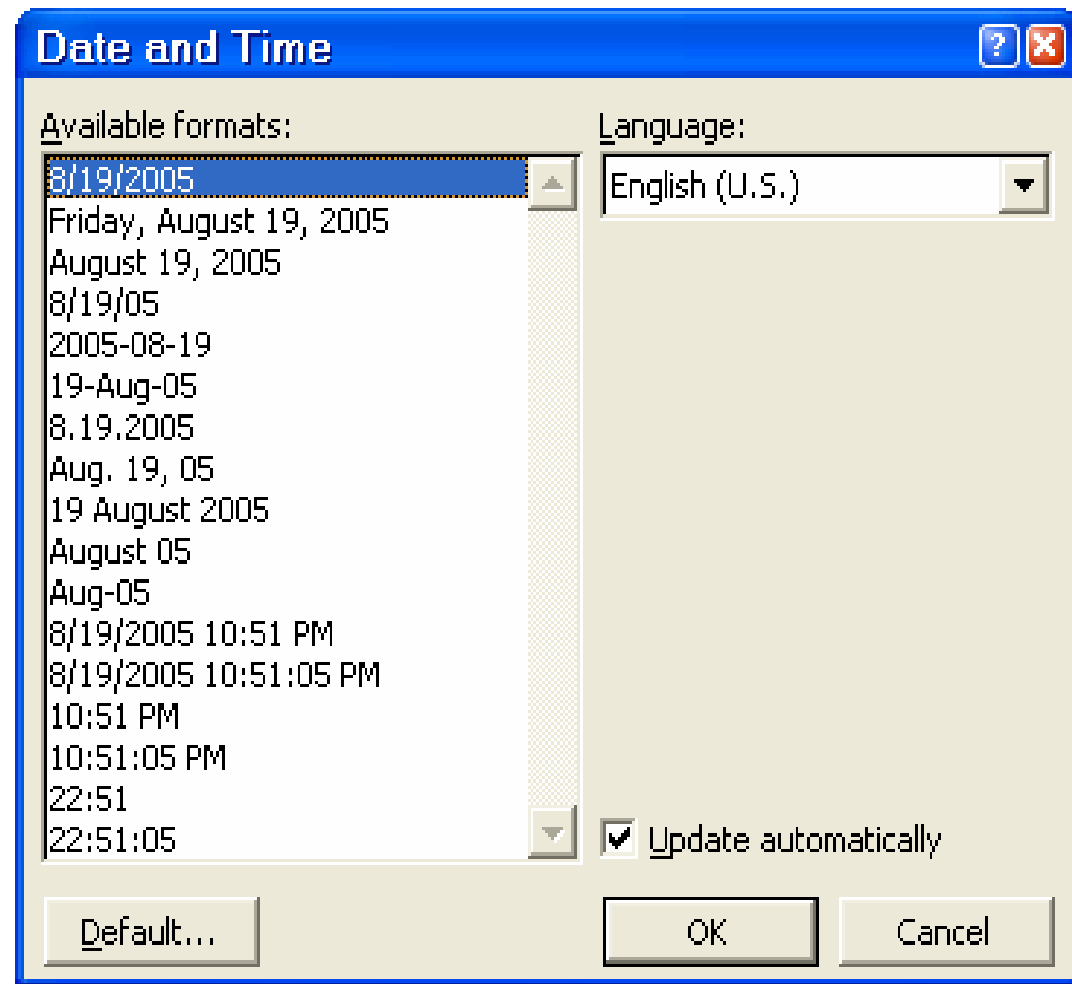
2. Номерация на страници – Page Numbers

- Позиция на номера – горе, долу
- Подравняване
  - ляво, център, дясно
  - При двустранно отпечатване на листа – от външна страна (Outside), от вътрешна страна (Inside)

3. Дата и час – Date and Time

- Избираме формат за дата / час
- Автоматично обновяване според системния часовник (за компютъра)

4. Графични символи - **Symbol**

- Избор на СИМВОЛ от избран шрифт
- Вмъкване - бутон **Insert**
- Специални СИМВОЛИ

